

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

Drukem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński.

Do czytelników gazety.

Z kończącym się drugim kwartałem przypominamy, iż prenumerata ćwierćroczna dla tutejszych czytelników wynosi 1 Tal. 11 sgr. 3 fen.; dla zamiejscowych 1 Tal. 21 sgr. 9 fen. — Zamiejscowi czytelnicy odbierać będą za tę cenę codziennie z wyjątkiem poniedziałków wychodzącą gazetę na wszystkich Król. Urzędach Pocztowych w całej Monarchii.

Prenumerata exempl. na papierze kancelaryjnym wynosi 15 sgr. ćwierćrocznie więcej od powyższej ceny. — Nie naszą będzie wina, jeżeli dla późniejszego zamówienia w ciągu bieżącego kwartału, poprzedzające numera nie będą mogły być przesłane.

Dla wygody Szanownej Publiczności tutejszej będzie także Pan **G. Bielefeld** kupiec w starym rynku pod Nr. 87. przyjmował prenumeratę na naszą gazetę i wydawać ją będzie prenumeratorem od godziny 7. zrana.

Poznań, dnia 16. Czerwca 1849.

Expedyca Gazet W. Deckera i Spółki.

Berlin, d. 14. Czerwca. — Drogą telegraficzną nadeszła wiadomość do Berlina, iż do przejeżdżającego księcia pruskiego przez Ingelheim wystrzelono, księcia chybiło, ale natomiast raniono w udo pocztarka, który powoził księcia.

Berlin, d. 14. Czerwca. — W §. 141. konstytucji dla rzeszy przez trzech królów nadanej wprawdzie powiedziano, że cenzura nie zostanie na nowo przywrócona, ale nie wspomniano w niej o zniesieniu kaucyi i udzielania koncessyi na pisma. Od wczoraj obiega pogłoska, iż ogłoszonym zostanie wkrótce prawo przywracające kaucye od pism politycznych. — Wciąż tu jeszcze aresztują demokratów. Uwięzionych w Maju po wojskowych więzieniach przeniesiono teraz do więzień cywilnych. Niewolno tu odbywać żadnych zgromadzeń, a nawet zakazano jednemu fabrykantowi podejść z guty perchi, naradzać się z swoją czeladzią nad cenami tej nowej fabrykacji.

Kolonia, 2. Czerwca. — Wczoraj wieczorem około godz. 10. przybył tu książę pruski i udał się niezwłocznie statkiem parowym do armii rzeszy. Przed przybyciem jego obsadzono dworzec deutzki silnym oddziałem piechoty.

Frankfurt n. M., dn. 10. Czerwca wieczorem. — Ze strony władzy centralnej wydano tutaj następującą odezwę do ludu badyńskiego.

Dla przytłumienia powstania zbrojnego w Baden przeciw prawowitemu rządowi kraju i przeciw władzy rzeszy, ściągnięto potrzebną siłę wojskową, która teraz zamierza wkroczyć do księstwa. Władze odpowiednie ogłoszą i bezwzględnie wykonywać będą środki surowości, jakie przy wkroczeniu wojska zastosować będzie potrzeba. Mieszkańcy Baden! Uczynię zados. ć obowiązkowi moim dla utrzymania prawom poważania. Ale jako stróż pokoju i przyjaciel ojczyzny pragnę jak najusilniej, aby napomnienie do pokoju posłuchanie u was znalazło. Sąd publiczny objawił się już tak stanowczo przeciw ruchom w Baden i Pfaleu nadreńskim, iż, porównyując rozpowszechnioną pomiędzy ludem badyńskim oświatę i wykształcenie z jawnym charakterem tego niegodnego i wątpkiego ruchu, nie mogą wcale tracić nadziei, iż przez odwołanie się do uczucia i rozsądku obywateli badyńskich przyłożę się do zapobieżenia ogromnemu nieszczęściu. Potrzeba tylko dodać otuchy własnym szlachetnym siłom Badenu dla zapobieżenia zagrażającej walce nienaturalnej, albo przynajmniej dla uszczuplenia szeregów buntu na tę niewielką liczbę, którzy na ziemi Niemiec nie są rodakami, lub tych, którzy drogę prawa i honoru na zawsze przed sobą zamknęli. Badyńczykowie! niepodobną jest rzeczą, abyście zapamięć mieli, że nie prawnie wyrzeczona wola większości, ale przemoc zbiegłych tłuszczy ludu spowodowała ten stan nieszczęśliwy, w którym się teraz Baden i Pfaleu nadreński znajdują. Szczęście wasze zawisło od tego, aby zniszczeniu pomysłowości waszej niezwłocznie koniec położyć, honor wasz wymaga tego, aby kraj wasz nigdy tak wolny i błogosławiony nie stał dłużej przed oczami Niemiec jako groźący obraz upadku i rozprzeżenia. Źródło powstania badyńskiego, nie ma żadnej podstawy moralnej podobnie jak czyny jego przywódców. Ani wolność obywatelska, ani prawo narodowe ani interes ojczyzny nie był w Baden zagrożony. Ruch ten potrzebował maski obłudnej wojny za konstytucją rzeszy, aby go nawet najwięcej zaślepieni za nierozsądny i zbrodniczy nie uważali. Lecz nadużycia nieskończone w Baden i Pfaleu zamiast poparcia konstytucji, tworzą właśnie największe przeszkody do nowego przekształcenia Niemiec. Z wstydem i smutkiem odwrócić się musi Niemiec

każdy, mający serce dla ludu od doświadczenia tego, iż nie wróg zagraniczny, ale niemieckie szczepy ludu pracują nad zniszczeniem najdroższych nadziei ojczyzny. Wielu z waszych przywódców teraźniejszych, którzy wciąż słowo wolność na języku mają, nie zna wprawdzie ojczyzny, lecz lepsza część ludności nie odłącza ojczyzny od wolności, a synowie Baden uczują to, iż haniebną jest rzeczą należeć do tłumu, którego przywódzcy nie wstydzą się w zatargach domowych o konstytucję cudzoziemców w pomoc przywoływać. Nie, nigdy tłuszcza taka nie może nazywać się zastępem wolności; oburzenie powszechne słuszność jej wymierzy. Badyńczykowie! Silne mam zaufanie, że sumienie ludu można zagłuszyć, ale nigdy na długo przytłumić. Słuchajcie raczej głosu mego, a nie wołania cheiwych pochlebców ludu! Niemcy całe czekają na powrót wasz do cnót politycznych umiarkowania i zamilowania sprawiedliwości, bez których żaden postęp się nie uda, i żadnego owocu usiłowań i cierpień roku ostatniego pozyskać nie można. Wojsko niemieckie wstępujące na ziemię waszą, osłaniać będzie bezpieczeństwo państwa i przywróci wam panowanie waszego dobrotliwego księcia, dobrodziejstwa pokoju i prawdziwej wolności. Zaklinam was, popierajcie dopięcie bezkrwawe celu tego; połączenie usiłowania wasze, aby nieszczęście i hańbę wojny domowej od domu waszego odwrócić.

Dan w Frankfurcie n. M. 10. Czerwca 1849.

Namiestnik rzeszy, arcyksiążę Jan.

Prezes ministerstwa rzeszy, Wittgenstein.

Dziś o godzinie 7. z rana wyszli tu ztąd nad granicę heskobadeńską dragoni meklemburscy, którzy tu od dawna stali, artyleria meklemburska i batalion piechoty heskiej. W ciągu dnia dzisiejszego uda się za nimi 38 pułk piechoty pruskiej. W miejsce ich dostaniemy tu pułk landworski piechoty pruskiej i artylerię pruską.

Darmstadt 7. Czerwca. — Do prowincyi naszej coraz więcej wojska sprowadzają; przeszło 20,000 żołnierzy ma w krótkim czasie stanąć. W sąsiedzkim Odenwaldzie, któremu niezupełnie ufają, z powodu jego demokratycznego sposobu myślenia i miłości wątpliwiej do domu panującego, a mianowicie do księcia czysto konstytucyjnego, jak go organ rządowy z szczególnym zamilowaniem nazywa, przypada na jednego obywatela 6 do 8 żołnierzy. Przytém wciąż wojska z jednego miejsca na drugie przeprowadzają. Nagromadzenie to wojska na jedno miejsce jest dla ludu wieskiego bardzo uciążliwym. Rólnictwo upada, handel zatamowany, bieda tylko znaczne robi postępy, i w tym względzie przynajmniej maluchne państewko nasze coraz więcej nabiera podobieństwa, do wzorów państw konstytucyjnych Anglii i Belgii, ówch ideałów doskonałości naszego liberalnego ministra. Dotąd wojska rzeszy ustawione nad granicą badyńską zachowywały się odpornie, lecz za przybyciem wojsk pruskich, których się w tych dniach spodziewają, mają zacząć działać zaczepnie. Niewiedzieć jak im tam pójdzie, Badyńczykowie bowiem godnie ich przyjmą, gdyż świadkowie nasocni opowiadają, że oddziały ochotnicze i działa tak się tam nagle pomnażają, jakby z ziemi wychodziły, wco nasi ludzie barwy niebieskiej wcale wierzyć niechęć. Co dzienniki niektóre bredzą o niedostatecznych środkach obronnych i t. p. jest czystym wymysłem, zapewne dla dodania ducha żołnierzom, którzy wcale niepokazują ochoty do boju, zwłaszcza po owych nauczkach niezgorszych pod Heppenheim i Hemsbach. Badyńczykowie usypali baterie po najważniejszych punktach nad Nekarą i ob-

sadzili działami wielkiego kalibru. Na wojownikach także im niezbywa, a wciąż jeszcze nowi przybywają. — Chodzi tu pogłoska, że w miejsce owego generała salonowego i utalentowanego demarkatora księstwa poznańskiego objąć ma dowództwo nad wojskiem książę Emil heski. Jest on naczelnikiem kamarylli tutajszej, ale bez najmniejszego talentu wojskowego, tylko namiętny do gry i pleci pięknej. Dotychczas niedowodzi on jeszcze tą armią, lubo o tym już dzienniki niektóre donosiły. Pułkownik Hinkeldej jak wiadomo podczas ucieczki swojej z 16 działami do niewoli zabrany, został przez komitet krajowy z powodów nader jasnych z więzienia na wolność puszczony; ten teraz bez względu na to ofiaruje wodzowi naczelnemu usługi swoje, aby mógł walczyć przeciw własnej ojczyźnie swojej. Wielu oficerów takich znajduje się teraz przy wojsku rzeszy. Może to teraz posłużyć Badeńczykom za przestrożę, iż zbyt duża łagodność i laskawość nie przynosi pożytku. Strona przeciwna nieokazuje tyle litości. Rząd nasz przychylny obywatelstwu także codziennie tego daje dowody. Z jaką surowością postępuje z tymi, którzy się w ręce jego najemników dostają. Skoro się tylko powierzchowność któremu z tych wielowładnych oficerów za nadto demokratyczną wydaje, włóczę częstokroć niewinnego człowieka z miejsca na miejsce skrepowanego, jakby jakiego zbrodniarza najpospolitszego. Kiedy nieraz te umundurowane dzieciaki nad nieszczęśliwym w sposób oburzający się nawymyślają, brody i wąsy szabrami poobcinać odgrają, niebędąc zdaniymi do zdobycia sobie innych wrzynów, nareszcie go z więzienia wypuszczają w nadziei, jak mówią, iż już upór w nim przelamali. Nieprzesadzam tego bynajmniej, jest to czysta prawda, a opowiadam tylko dla tego, aby publiczność podróżującą ostrzedz przed tymi bohaterami, gdyż gburowatość taka każdego spotkać może.

Stuttgart 8. Czerwea. — Dzisiaj wieczorem o godzinie 6 odbyło zgromadzenie narodowe posiedzenie w sali izby drugiej na teraz tylko mu dozwolonej. Radca państwa Römer zachorował i nieprzybył. Osoby rządu siedzą przy osobnym stole. Rozpoczęto od wywołania nazwisk, podług którego okazuje się liczba dostateczna do stanowienia uchwał. Sekretarz Reinstejn odczytuje adresy oświadczające gorącą przychylność do zgromadzenia narodowego przeniesionego do Stuttgartu. Są one od klubu ludu z Stuttgartu i z Winnenbergu w Wirtembergu. Fröbel w imieniu wydziału trzydziestu zdaje sprawę z wniosków Schodera, Umscheidena i Jung-hannsa tyczących się stosunków w Baden i Pfalu; wydził z powodu zmiany formy rządu wnioski: 1) Baden podobnie jak bawarski Pfał nadreński oddaje się pod opiekę rzeszy. 2) Wszelkie wnioski ściągające się do stosunków krajów tych oddane będą do uwzględnienia rejencyi. Fehrenbach zdaje sprawę względem wniosku deputowanego Scharre: znosi się zakaz odbywania zgromadzeń ludowych pod gołym niebem w pięciu-niłowym obwodzie zgromadzenia narodowego. Wydział wnosi o przyjęcie wniosku tego. W skutek czego zgromadzenie uchwała bez dyskusji: 1) dotychczasowy wydział trzydziestu znosi się. 2) zgromadzenie narodowe wybierze komisją z 15 członków złożoną podług stosunków większości głosów, która obejmie obowiązki wydziału trzydziestu. Natychmiast bez rozpraw przyjęto. Nagłość wniosków powyższych wydziału trzydziestu uznano i rozprawy się rozpoczynają. Wigard mówi przeciw a Schoder za prawką i ostro ministerstwo Römera zaczepia.

Sztuttgart 9. Czerwea. — Z posiedzenia wczorajszego wieczornego zgromadzenia niemieckiego donosimy jeszcze, iż uchwalono, że znosi się art. 3. ustawy z d. 9. Października r. z. zakazujący zgromadzeń ludowych pod gołym niebem w obrębie pięciu mil około zgromadzenia narodowego; dalej, że wydział trzydziestu rozwiązuje się a ustanawia w miejsce jego wydział piętnastu. Wydział 30 wnosi jeszcze aby Baden podobnie jak Pfałz oddać pod opiekę i protekcją rzeszy, i wnioski przedłożone deputowanych Schodera i Umscheidena we względzie krajów obydwóch przekazać rejencyi do uwzględnienia. Wniosek ten przyjęty w ten sposób, że opieka i protekcja rzeszy rozciągać się ma na usiłowania ku przeprowadzeniu konstytucyi rzeszy i na uregulowanie stosunków Badenu i Pfalu na podstawie konstytucyi rzeszy. Wyrażna wzmianka konstytucyi rzeszy nastąpiła na wniosek deputowanego Kolaczek i Schodera. Jakoteż Zimmerman z Stuttgartu, Fröbel i Metz oświadczyli się za bezwarunkowym trzymaniem się konstytucyi. Dalej doniósł Vogt, że rejencya przesłała rozkaz przez komisarzy rzeszy tak do dowódcy naczelnego wojsk rzeszy jakoteż do rządów badenkiego i pfalekiego, aby wszelkich kroków nieprzyjacielskich zaprzętały i wojska w ich dotychczasowych stanowiskach pozostawiły. Na wniosek deputowanego Simona z Trewiru, który proklamacją ministerstwa wirtembergskiego ostro rozbierał i w mowie ognistej lud niemiecki do wspierania rejencyi wzywał, jednoznacznie postanowiono: zgromadzenie narodowe zapewnia rejencyi pomoc swoją jak najchętniej na drodze przez nie wytkniętej. Deputowanego Schodera wybrano na drugiego zastępcę prezesa 72 głosami z pomiędzy 103. Dep. Giskra dostaje na dwa tygodnie urlop, z przypuszczeniem, iż w razie potrzeby jeszcze się wcześniej stawi. Członków wychodzących z sali posiedzeń powitał lud okrzykami.

Zgromadzenie stanów przyjęło właśnie teraz (godz. 7) po sześciu godzinnych debatach 60 głosami przeciw 14 wniosek większości komisji, według którego rząd i izba zastrzegają sobie prawo, uchwały rejencyi o tyle tylko wypełniać, o ile takowe konstytucyi rzeszy i konstytucyi krajowej

jakoteż dobru i siłom kraju odpowiadają. Uchwała ta jest wotum zaufania dla ministerstwa Römera. Z opozycji 13 członków powstrzymało się od głosowania.

Baden. — Zgromadzenie ustawodawcze rozpoczęło obrady swoje dnia 10. b. m. Gazeta Westdeutsche Zeitung odebrała dwa listy równobrzmiące, które donoszą, że 8. t. m. przeszło przez Ren 7000 Elzassów z bronią gwardyi narodowej pod Kehl i Lauterbergiem. Mieli oni przywieść ze sobą zapasy znaczne amunicyi. W Mannheim wszystkie gotują się do Łoju. Most drutowy na Nekarze zebrano.

Francya.

Paryż, d. 10. Czerwea. — Góra wydała odezwę do niemieckiej demokracji, która brzmi jak następuje:

Góra do demokracji niemieckiej!

Bracia! Na znak dany przez naszą rewolucyą lutową w roku 1848., powstały Niemcy. Dojrzałe oddawna do nowych idei, wystąpiły przeciw despotom i zażądały od nich oddawna zapomnianych praw wszechwładztwa ludowego. W przestraszu pierwszym ustąpili monarchowie obłudnie w obce zmartwychwstających Niemiec; — napróżno atoli się teraz łączą, w celu zdławienia ich wspólnymi siłami. Wiedeń, Berlin, Drezno, owe miasta bohaterkie, jęczą teraz pod jarzmem. Ale to długo niepotrwa, bo już chorągwie wolności powiewają nad Renem. Wasze prawo pochodzi z ogólnego głosowania. Wasza sprawa jest sprawą wszystkich ludów. Ona odniesie tryumf!

Nasze najżywsze sympatyje i nasze najgorętsze życzenia są dla was bracia! Czyli te życzenia pozostaną długo bez skutku? Czyliż władza państwa, która przenięczywszy się swemu początkowi i zdradziwszy swoje obowiązki, długo jeszcze trzymać będzie w pętach szlachetny zapal Francyi? Nie! Francya dłużej uciec swoich szlachetnych niemoże się zapierać, i jest gotową za wspólną sprawę przelać krew swoją, której nigdy nie szczędziła na rzecz uciśnionych narodów. Słuszność i przywilej, despotyzm i wolność występują naprzeciw siebie. Republikanie albo niewolnicy. Wylierajcie. Żadnego pośrednictwa! Żadnego pośrednictwa! Wasze i nasze zbawienie tylko po tej cenie odniesionem być może. Niemcy i Francya otrzymały z nieba świętą misyą, w ręku tych dwóch krajów spoczywają losy świata. Pod chorągwią demokracji tworzą one pomiędzy wschodem i zachodem walcywilizacyi przeciw barbarzyństwu. Połączone ramieniem i myślą zbudują nowe społeczeństwo. Bracia! Nadzieja i wytrwałość! Wkrótce oba wielkie narody wykrzykną w braterskich uściskach, na ruinach tronów i przywilejów w świętym zapale zwycięstwa: Francya i Niemcy — połączone na szczęście i pokój ludzkości.

Paryż, 10. Czerwea 1849.

Podpisy 180 montagnardów.

Rząd francuzki otrzymał depeze nowe od generała Oudinota, z których treść podajemy: Główna kwatera w Willi Pamfili 4. Czerwea 1849. o godzinie 5 z rana.

Panie ministrze! Przez pana Lesseps zawiązane układy dyplomatyczne, odwlekły, jak wiesz, od dnia 17. Maja działania czynnej armii francuzkiej morza śródziemnego. Tymczasem roboty te nigdy nie zostały całkiem zaniesane. Korpus inżynierów i artylerya porobiła kosze szanowe i faszyny. Naprzeciw San Paolo zbudowany most ułatwił nam usadowienie się w Łazylice tego nazwiska, tak zostając w styczności z drogą z Albano prowadzącą, możemy uprzędzić każde wojsko obecne.

Nasze wojsko obsadziło Monte sacro, panujące wzgórze nad górnym Tybrem, Watykanem, warownią anioła i drogą z Ankony i Florencyi. Nieprzyjaciel, który tam od kilku tygodni skrzętnie pracował, opuścił to miejsce, które w kilka godzin potem bez krwi rozlewu obsadziły pulki leki 13 i liniowy 13. Dnia 31. Maja zawarł ugodę pan Lesseps z rzymskimi władzami i żądał, aby ją podpisał. Honor wojskowy (otoż honor godny napiętnowania!) jednakowoż, i moje instrukcyje niepozwalają mi położyć jego nazwiska pod aktem, który niepozwalal na wejście naszych do Rzymu. W ostatniej mojej depeszy doniosłem panu, że na dniu 1. Czerwea kazalem oświadczyć triumwiratowi, że przez p. Lesseps przyzwolone zawieszenie broni uplynie w 24 godzin po wypowiedzeniu. Uwiadomilem wprost o tem wszystkie przednie czaty. Na żądanie naszego kanclerza poselstwa pana Gerando zezwolilem na odłożenie ataku na Rzym aż do poniedziałku dnia 4. Czerwea.

Tymczasem opasanie ścisłejsze Rzymu było potrzebne, w celu przedsięwzięcia robót około pierwszych przykopów. Jenerał dywizyi Vaillant dowódca korpusu inżynierów niemógł swoich robót rozpocząć, dopóki nieprzyjaciel posiadał wille Pamfili, kościół San Paneracio, wille Corini i Valentini.

Dwie kolumny, jedna pod dowództwem jenerala Molliera, druga jenerala Lavaillanta otrzymały rozkaz w dniu 3. Czerwea, z rana o 3 godzinie, aby rozpoczęły atak. Jedna udała się ku Villa Maltei, druga do Villa San Carlo.

Lubo Villa Pamfili otoczona jest murem na 4 metry wysokim, a pół metra grubym, lubo nieprzyjaciel ustawił tam liczne barykady, lubo ich bronilo 20,000 ludzi, jednokowoż szybko została zajęta. Przeszło 200 jeńców, a między nimi 10 oficerów dostało się w ręce nasze o godzinie 5. Trzy chorągwie i 200,000 ładunków było w naszym posiadaniu. Kościół

San Pancrazio wkrótce ten sam los spotkał, usadowiliśmy się w nim przemocą o godzinie 7 zrana. Potem o 10 godzinie obsadziliśmy pałac Corsini mocno zbudowany, równocześnie willę Valentini.

Rzymianie postanowili nas z tych pozycji przemocą zajętych wypędzić. Jakoż od rana aż do wieczora godziny 7 szły do szturm na nas kolumny, popierane ogniem z wałów, aby odzyskać te trzy gmachy. Granatami zapalono je i to zmusiło nas po razy kilka, do opuszczenia tych gmachów. Ale znów zostały przez nas wzięte. Rzymianie pod dowództwem Garibaldegó chcieli obejść nasze lewe skrzydło przez wycieczkę drogą z Watykanu do willi Pamfili. Ale wojsko nasze odparło atak. Nasze wojska czyniły dźwiercie, kawaleria nasza wciąż przechodziła nad lewym brzegiem niższego Tybru. Brygada zaś Sanvan otrzymała rozkaz do zajęcia mostu Molle. Jeden łuk był zniesiony tego mostu. Po wielu usiłowaniach tyralierzy zmusili działa dwa na tym moście do milczenia i spędzili 1000 Rzymian z lewego brzegu Tybru, którzy pozajmowali domy okoliczne. Nasi tyralierowcy zapomocą balek i szaszyn naprawili most, po których przeszły na drugi brzeg dwie kompanie piechoty naszej. Tej nocy wojska rzymskie zrobiły wycieczkę na nas, ale bez skutku. — Takie jest położenie nasze panie ministże! Dzień ten był jednym z najsłynniejszych. Nasze wojska nie były równocześnie w bitwie i z porządku następowały po sobie. Zajęły pozycje uważane za niezdołane, i które wielki wpływ wywrą na oblężenie. Liczba rannych naszych, łącznie z 7 oficerami, wynosi 165. Skoro otrzymam osobne raporty od szefów korpusowych, nie omieszkam o szczegółach donieść bitew stoczonych w dniu 3. Czerwca. Jeneral Oudinot de Regio.

— Niesłychana w dziejach zdrada, jakiej się dopuścił rząd francuski w sprawie wolności spowodowała górę do następującej protestacji:

W obec depezy, która dowodzi śmiałego pogwałcenia konstytucji ze strony pana Ludwika Bonapartego i jego ministrów i nieposłuszeństwa tychże przeciw uchwale zgromadzenia konstytucyjnego z dnia 7. Maja, góra tylko z energią protestuje. Lud ma spokojnie się zachować; może na to liczyć, że góra okaże się godną owego zaufania, którym ją zaszczycił. Dopelni swego obowiązku! Następują podpisy.

Pisma czerwonej rzeczypospolitej żądają bez wyjątku oddalenia prezydenta rzeczypospolitej i jego ministrów. Odwołują się przytém do artykułów 5., 54. i 68. konstytucji. Wszystko to napróżno, bo większość zgromadzenia jest ministeryalna i bankierska.

Bugeaud dziś dopiero umarł z rana o godzinie 6. W Elysée, klubie poatierskim i na giełdzie wielki smutek. Był to jeden z filarów reakcji, który się wyrócił.

A u s t r y a .

Wiedeń, 12. Czerwca. — Z Oedenburga od trzech dni poczta nienadchodzi. Na Sauheide pod Preszburgiem obozuje jeszcze 4000 Moskali, 10,000 z działami udało się w kierunku Raab. Schlik wykonał rekonesans ku Adla i nienapotkał żadnych straży węgierskich, bo te dopiero z boku Szered stoja. Na Schütt wyspie jest wszystko spokojnie, ale z tej strony Dunaju miało przyjść do utarczki pod Kapuwar, Huzarzy węgiercy obsadzili Steinamanger i poczta zjad od kilku dni niedochodzi.

Z Tarnowa donoszą pod dniem 8. Czerwca: przechód wojsk moskiewskich wciąż trwa. Wczora przybyło 8000, dziś 9000 z 72 armatami. — Szczególniej Austriacy rozplywają się opisując konie przy armatach. Te 17,000 Moskali jest przeznaczonych do Duklio, ponieważ wojsk tam zgromadzone ma wynosić 80,000 żołnierza. — Co chwila spodziewają się tu przejazdu Paszkiewicza do Dukli. Na ten cel stoi po staeyach 45 koni pocztowych.

Horwat biskup Csanadzi i minister spraw duchownych rozporządził powszechne modlitwy po kościołach za powodzenie oręża madziarskiego, który broni ojczyzny i wolności.

Podobno Moskwa wyruszyła przeciw Dębickiemu i z nim się zmierzyła. Madziarowie wysłali parlamentarza do feldmarszałka Hajnau w Preszburgu, aby zaniechał wieszania patryotów węgierskich, gdyż jeżeli niezaprzestanie się pastwić nad temi ofiarami wolności, natenczas niejeden feldmarszałek austriacki zostający w niewoli węgierskiej w odwet za spełnione okrutne egzekucje, będzie wisiał na szubienicy.

Według wiadomości z południa Węgier, ma Jelacze się znajdować ze swymi podrzędnyimi wodzami Mamulą, Kaicaninem i innymi w wielkich tarapatach. Perczel i Bem chcą napędzić go do Czaikistów wązkiej krainy, jak do Matni i zmusić do złożenia broni.

Ministerstwo austriackie zakazało odwiedzać mieszkańcom Tyrolu i Vorarlbergu zgromadzeń ludu w Bawaryi, które się teraz odbywają, pod ciężką karą.

W Wiedniu wciąż obiegają pogłoski o zwycięstwach, które odnosi mają Węgrzy nad połączonymi wojskami Rossyan i Austriaków. Dotąd przecie nie stoczono jeszcze żadnej walnej bitwy.

Izba handlowa wiedeńska spowodowana przykreimi stosunkami, przez ciągle wzrastanie kursu srebra i obcych wexli sprowadzonych, wręczyła wczoraj za pośrednictwem deputacji ministrowi wojny przedstawienie, w którym wykazując nagłą potrzebę zaradzenia złemu, prosi aby minister zechciał bezzwłocznie zamianować komisją z delegowanych ministerstwa, dyrekcji banku i izby handlowej złożoną, przy wezwaniu również

innych obznajmionych z finansowemi stosunkami osób, w celu naradzenia się względem środków i sposobów zapobieżenia ciąglemu spadaniu banknotów, rehabilitowania banku narodowego, pokrycia potrzeb państwa inną drogą jak za pomocą pożyczki od banku, a następnie przedłożenia stosownych wniosków ministerstwu finansów. — Deputacya otrzymała od ministra upewnienie, że uznając nagłość przedmiotu, bezzwłocznie uczyni zadość przedstawieniu izby handlowej i do przeprowadzenia właściwych środków wszelkiego dołoży starania.

Z Berna (w Morawii) donoszą, że do 10. lub 12. Czerwca wszystkie załogi w Czechach i Morawii mają być w gotowości do marszu, aby w razie potrzeby wzmocnić armią węgierską. W takim przypadku gwardye narodowe pełnić będą służbę garnizonową.

Triest 6. Czerwca. — Przybył tu wczoraj wieczorem z wód z pod Ankony i Wenecyi statek parowy „Trieste“ i przywiózł wiadomość, że Ankona broni się zacięcie. Wojska nasze miasto to szeszelnie obległy, lecz niemając dostatecznych dział oblężniczych, niemogą stanowczego zadać ciosu. Fregata nasza „Venere“ ośmiu strzałami nadwergżona, odprowadzona została do Pola. — Taż samą drogą dowiadujemy się, iż z St. Giuliano i z mostu kolejowego znów rozpoczęto ogień przeciw Wenecyi. Brondolo jeszcze niezajęte; znajduje się tam 70 dział, z których bardzo celnie strzelają. Kilkunastu pionierów austriackich wysłano dla przekonania się czyby palisad Brenty niemożna wysadzić, lecz artylerzyści z Brondolo spostrzegli to, wszystkich wystrzelali.

G a l i c y a .

Kraków, 12. Czerwca. — Gubernator Galicyi Agenor hr. Gołuchowski przybył tu dziś ze Lwowa.

Jarosław, 4. Czerwca. — Już od 31. Maja po południu zaczął nadchodzić drugi transport wiktualów z Tarnogrodu do Dukli i do dziś dnia prawie nieprzerwanie wóz za wozem przyjeżdża. Jedne wracają się napowrót przelożywszy swój ładunek maki, krup, sucharów lub owsa na tutejsze wozy; drugie zaś, lubo przybyły o kilkanaście mil z za granicy, muszą iść aż do Dukli, gdyż niepodobna w tak krótkim czasie tyle wozów, ile z Tarnogrodu tu przybywa, nagromadzić, chociaż i dwory teraz podwoły dają i na gościńcu przejeżdżający wóz, jakkolwiek naladowany, pozbywszy go towaru jakimbyż sposobem, w kontrybucye jest brany. Przechód tych wozów nie małą naznaczony jest szkodą dla przyszłych pól, łąk; chlopi bowiem nie mogąc na tak długi czas zaopatrzyć swe bydło pociągowe w dostateczną żywność, wypasają łąki do szeszętu, niszczą zasiewy itd. Rekwizycye, osobliwie żyta, owsa, jęczmienia i siana rozpoczęły się na nowo i to na większy rozmiar jak wprzódy. Kupiec wiozący zakupione zboże nie wie jeszcze, gdzie ono będzie spozywać czy na miejscu przeznaczonym, czy w magazynie eryaryalnym. Z tych to jednak przyczyn cena zboża idzie w górę i tak kosztuje teraz: korzec pszenicy 16 zlr. 30 kr., żyta 14 zlr. 15 kr., jęczmienia 11 zlr. 30 kr., owsa 9 zlr. 15 kr., grochu 15 zlr.; cetnar siana 2 zlr. 30 kr. wal. wied.

Holicz, 30. Maja. — Rozkaz nagły z wyższego miejsca przychodzący kazał nam opuścić Skalicę a udać się w pochód do sąsiedniego Holicza, nie spełna ćwierć mili oddalonego, gdzie też rzeczywiście nasze 4 kompanie — jakkolwiek jeszcze nie kompletne szczęśliwie stanęły. Zastaliśmy tu już jedną kompanię na straży morawskich granic. Baron Lewartowski, nasz komendant naczelny, wrócił się z Preszburga a 28. Maja przed gospodą miał do zgromadzonych wojsk krótką ale sprężystą mowę, w której je do trzeźwości i pilnego pełnienia obowiązków namawiał. — Większa część korpusu razem z wodzem i podwodzem p. Rzymawskim, z 4 kapitanami i kilkoma oficerami ruszyła przez rzekę Morawę do bliskiego Hodonina (Göding), zkąd po żelaznej kolei dalej pospieszyć ma, dokąd? niewiemy jeszcze; powszechnie jednak mówią, że idą na jakąś egzekucyę. Dnia 28. b. m. przyszło do Skalicy 4 kompanie ochotników Szymajowskich, mówią, że razem z nimi pod jedno postawieni będą dowództwo; wszakże ja bardzo o tem wątpię, gdyż my co do zasad politycznych weale się z nimi niezgadamy. Z okolic tutejszych zwożą wielkie zasoby zboża, słomy, siana itd. do Tyrnawy, Neustadl i Trenezyna. Podróźni mówią, że do Tyrnawy przyszło już 20,000 Rossyan, toż samo utrzymują i o Sudomierzycach, osadzie pół godziny drogi od Skalicy oddalonej.

W ę g r y .

Bukareszt, dn. 20. Maja. — List ces. rossyjskiego radcy państwa i jeneralnego konsula księstw naddunajskich, p. Kotzebue do członków komitetu, który zajmuje się rozdzielaniem dobrowolnych datków dla wychodźców siedmiogrodzkich.

Moi Panowie! Będąc świadkiem niezmordowanej gorliwości, z jaką dopełniłście panowie szlachetnego powołania względem wsparcia nieszczęśliwych, którzy w ojczyźnie waszej szukają przytulku, sądzę przyczynić się do urzeczywistnienia życzeń wpańów, podając im nowy środek niesienia pomocy cierpiącej ludzkości. Wiadomo panom, że Jego exc. jen. Lüders oddał w tym samym celu dobroczynnym sumę 10,000 piastrow do dyspozycji mojej; do tej kwoty dołożyłem 544 dukatów jako dochód z obydwu przedstawień teatralnych odegranych przez diletantów. Pieniądze te użyto po największej części na utrzymanie Table d'Hote, przy której od 16. Marca jadalo codziennie 200 do 2500 osób. Środki, które mam do

dyspozycyi będą do d. 10 — 22. b. m. wyczerpane utrzymywaniem wspomnianej table d'hote, sądzą się przeto być obowiązany, odwołać się do uczuć, jakimi panowie przejęci jesteście i zaproponować, ażebyście panowie wytrwali nadal w tém dziele, którego pożytek doświadczenie okazało. Pozwólcie panowie zapewnić się przy tej sposobności o moim wysokim szacunku.

(podp.) Karól v. Kotzebue.

Na pismo powyższe odpowiedziano co następuje: Do Jego Exc. ces. rossyjskiego jener. konsula w księstwach Wołoszczyzny i Multan, pana v. Kotzebue.

Excellencyo! Miłość dobroczynności, którą W. Exc. udowodniłeś

ku nieszczęśliwym wychodźcom siedmiogrodzким wspierając ich niezmodowaną radą i czynem, jest tak wzniosła nad wszelką pochwałę, że niżej podpisani nie mają dosyć wyrazów dla wynurzenia W. exc. winnych dzięków za tę szlachetność. Oświadczają tylko niniejszém, że z największą ochotą przystają na zrobioną propozycją i będą utrzymywać na dal table d'hote, daną dotychczas przez organ W. exc. dla znacznej liczby nieszczęśliwych, ażeby dzieło zaczęte tak pięknie przez W. exc. istniało dopóty, dopóki wystarczą fundusze, które mają do dyspozycyi. Przy tej sposobności mają niżej podpisani zaszczyt oświadczyć W. exc. wysoki szacunek ku osobie i charakterowi jego. (podp.) Konst. Gika, Dem. Gika, Dem. Joanidis.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na wniosek krewnych i resp. kuratorów wzywają się następujące osoby, jako to:

1) Gottfryd Rau, który się przed 23 laty z Anną Rozyną Rüdiger na olędach Stefaniowie ożenił, a od lat 17 ztamtąd w 30. roku wieku swego oddał i zaginął;

2) Marcin Jerszyński, syn Mateusza Jerszyńskiego, i Maryanny z domu Placheckiej, urodzony w Koźminie na dniu 8. Listop. 1802., który przed 20. laty ztamtąd jako szewczyk wywędrował, odtąd żadnej o sobie nie dał wiadomości;

3) Fryderyk Ludwik Thyron, syn leśniczego Thyron, urodzony wedle podania pod dniem 5. Czerwca 1810., który się w roku 1828. lub 1829. z Osieczny, gdzie się u wuja swego nadziewawcy Paschke bawił, oddał i wedle wszelkiego podobieństwa do Polski poszedł;

4) Mateusz Rösler, syn płóciennika Józefa Rösler, ochrzczony 23. Września 1789. r., który w 20. roku wieku swego miejsce pobytu swego Szrém opuścił i w wojnie ruskiej w roku 1813. miał mieć udział;

5) Bartłomiej Malik (Mallok), syn komornika Adama Malika, urodzony na dniu 16. Sierpnia 1790. w Dammersch Oschek, powiatu Namysławskiego, który się przed 20. laty z miejsca swego pobytu Marya Alois oddał, do Polski poszedł i tam umrzeć miał;

6) Tokarczyk Karol Wilhelm Lassau, syn stolarza Karola Bogumila Lassau w Czempiniu, na dniu 30. Grudnia 1805. urodzony, który w r. 1836. z miejsca swego pobytu Kurnika na wędrowkę poszedł i nie wrócił;

7) różnik Fryderyk Rauhut z Zaborowa, który się ztamtąd przed 30. laty oddał;

8) Jan Sowiński, urodzony w Raszkowie dnia 11. Kwietnia 1798., i brat jego Maciej Sowiński, urodzony tamże dnia 21. Lutego 1795., synowie Dominika i Rozalii Sowińskich małżonków, którzy się przeszło 25. lat z Raszkowa oddalili i niewrócili;

9) obrusiarczyk Karol Wilhelm Lissner, w r. 1810. w Glauchau urodzony, który się w roku 1835. z Ewą Rozyną Końską ożenił, zostawivszy syna na dniu 19. Października 1837. urodzonego, w tym samym roku miejsce swojego pobytu Swarzendz opuścił i nie wrócił;

10) Jakób Banaszak (Barczak), który w r. 1809. w Winnęgórze urodził się, w roku 1830. służył za parobka w Czechowie i tu zład do wojska wzięty, już nie powrócił;

11) piekarczyk Jan Fryderyk Schwerin, w Zdunach na dniu 18. Maja 1783. urodzony, który się przed 30. laty ztamtąd oddał i nie wrócił;

12) Adam Spereczyński, syn Pawła i Cecylii małżonków Spereczyńskich, urodzony w Grabowie dn. 23. Maja 1808., który w wieku swym od 12. do 16. lat szkołę w Piotrkowie odwiedzał a później do uniwersytetu w Warszawie uczęszczał;

13) Jette (Hannchen) Reich, córka Eliasza i Chaię Reich Lissner małżonków, w Krotoszynie urodzona, która przed 31. laty w 18. do 20. roku wieku swego miejsce swego urodzenia opuściła i do Wrocławia się udała i zaginęła;

14) farbierzyk Fryderyk Wilhelm Jänsch, syn krawca Gottfryda i Fryderyki małżonków Jänsch z Grodziska, urodzony 10. Października 1799., który wyuczysz się farbierstwa przed 25. laty na wędrowkę poszedł, i na ostatku w Freybergu w Saxonii jako czeladnik pracował;

15) Maryanna Elżbieta Gluska, urodzona 2. Lutego 1791., poszła w roku 1818. za ekonoma Kwiatkowskiego, i siostra jej Krystyna Gluska, urodzona 2. Marca 1800., obiedwie córki krawca Walentego i Maryanny małżonków Gluskich w Pszczewie, które się w roku 1819. do Rossyi udały i nie wróciły;

16) kuśnierz Ignacy Paluszkiewicz, syn Tomasza i Katarzyny Paluszkiewiczów małżonków, w Buniu na dniu 10. Lutego 1783. urodzony, który się przed lat 30. ztamtąd oddał;

17) Karol Ignacy Tensorowski, syn organisty Jana Tensorowskiego w Kobylegórze, na dniu 20. Stycznia 1803. urodzony, który się w roku 1831. do Polski udał i odtąd żadnej o sobie nie dał wiadomości;

18) kupiec Karol Wilhelm Pusch z Poznania, który się na dniu 21. Listopada 1837. w 52gim roku wieku swego z mieszkania swego oddał i nie wrócił;

19) Fabian Sebastian Mrugalski, syn Mateusza i Katarzyny małżonków Mrugalskich, urodzony w Miejskiej górze dnia 19. Stycznia 1795. r., który ztamtąd przed 30. laty jako stolarczyk wywędrował i na ostatku w Kaliszu pracować miał i nie wrócił;

20) Roch Mazurkiewicz, ochrzczony w Zdunach dnia 18. Sierpnia 1767. i brat jego Wawrzyniec Mazurkiewicz, urodzony tamże na dniu 14. Sierpnia 1771., synowie Stanisława i Jadwigi Mazurkiewiczów małżonków, którzy się przeszło 30. lat z miejsca ich urodzenia oddalili i zaginęli,

jako też spadkobiercy ich niewiadomi, aby się najpóźniej w terminie dnia 3. Sierpnia 1849. przed południem o godzinie 10. przed deputowanym Landowskim Referendaryuszem Sądu Nadziemiańskiego w izbie naszej instrukcyjnej na piśmie lub osobiście zgłosili i dalszych rozporządzeń oczekiwali, w przeciwnym bowiem razie za umarłych uznani zostaną, majątek zaś ich wylegitymowanym sukcesorom wydanym zostanie.

Poznań, dnia 21. Sierpnia 1848.

Królewski Sąd Nadziemiański.
Wydział processowy.

OBWIESZCZENIE

Wyznaczony w obwieszczeniu naszym z dnia 21. Sierpnia r. z. termin na dzień 3. Sierpnia 1849., w którym zgłosić się miały osoby zaginione, odbędzie się wedle prawa z dnia 2. Stycznia r. b. tyczącego się odmiany sądownictwa;

— co się tyczy:

Gabryela Rau,
Maryanny Elżbiety z Gluskich Kwiatkowskiej i
Krystyny Gluskiej,

w Sądzie powiatowym w Międzyrzeczu;

co się tyczy:

Marcina Jerszyńskiego,
Jana Fryderyka Schwerin,
Jetty (Hannchen) Reich i
braci Rocha i Wawrzyna Mazurkiewiczów,

w Sądzie powiatowym w Krotoszynie;

co się tyczy:

Fryderyka Ludwika Thyron i
Fryderyka Rauhut,

w Sądzie powiatowym w Lesznie;

co się tyczy:

Mateusza Rösler,
Karola Wilhelma Lassau i
Ignacego Paluszkiewicza,

w Sądzie powiatowym w Szremie;

co się tyczy:

Bartłomieja Malika (Mallok),
Adama Spereczyńskiego i
Karola Ignacego Tensorowskiego,

w Sądzie powiatowym w Kempnie;

co się tyczy:

braci Jana i Macieja Sowińskich,

w Sądzie powiatowym w Ostrowie;

co się tyczy:

Karola Wilhelma Lissnera i
Karola Wilhelma Puscha,

w Sądzie powiatowym tutejszym;

co się tyczy:

Jakóba Banaszaka (Barczaka),

w Sądzie powiatowym w Środzie;

co się tyczy:

Fryderyka Wilhelma Jänsch,

w Sądzie powiatowym w Grodzisku;

co się tyczy:

Fabiana Sebastjana Mrugalskiego,

w Sądzie powiatowym w Rawiczu.

Osoby przeto zapozwane winny się pod zagrożeniem w obwieszczeniu wyżej rzezonem umieszczonem, w terminie wyżej namienionym, u Sądów w obwieszczeniu niniejszém oznaczonych, zgłosić.

Poznań, dnia 26. Marca 1849.

Królewski Sąd Nadziemiański.
Wydział spraw cywilnych.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Dobra szlacheckie Sędzin w powiecie Szamotulskim położone z przyległościami, do Antoniny Oppen z Prusiemskich należące, oszacowane na 151,017 Tal. 27 sgr. 3 fen. wedle tary, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, mają być dnia 28. Grudnia 1849. przed południem o godzinie 10tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Niewiadomi z pobytu i z nazwiska wierzyciele i następcy prawni dziedziczki Oppen, którzy interesują przy przekazanej i zahypotekowanej reszty summy kupna Sędzin w ilości 1418 Tal. 24 sgr., oraz i niewiadomi interesenci masy specjalnej „Ziemstwo prowincjonalne w Poznaniu naprzeciw Sędzin” co do na rzeczonych dobrach zahypotekowanych 1000 Tal. jako i z p. bytu niewiadomy wierzyciel Antoni Maciej Nowicki resp. jego niewiadomy opiekun, zapozwają się niniejszém publicznie.

Szamotyły, dnia 19. Maja 1849.

Król. Sąd powiatowy. I. wydziału.

OBWIESZCZENIE.

Na dniu 18. Czerwca r. b. zrana o godzinie 9tej maja być przez Rentanta Pana Kurzhals przed naszym budynkiem sądowym różne meble i sprzęty domowe publicznie za gotową zaraz opłatą sprzedane.

Poznań, dnia 31. Maja 1849. r.

Król. Sąd powiatowy. Wydz. I.
dla spraw cywilnych.

Ekonom, posiadający polski i niemiecki język, biegły w rachunkowości a znający gorzelaństwo i fabrykację cukru, który przez trzy-nastacie lat został na tém samym miejscu, stara się o inną posadę, jeżeli być może przy większej administracji. Bliższe wiadomości u domu Pana Gebharda przy bramie Wildowskiej.

Z przyczyny opuszczenia dzierżawy tutejszej sprzedawac będę inwentarz mój i sprzęty gospodarskie; tudzież narzędzia i statki gorzelnicze i mieluchowe, w dniach od 21. do 23. m. b. za gotówkę w kurancie pruskim i najwięcej dającym.

Amł Jerka pod Krzywiniem, dnia 11. Czerwca 1849.

Boldt.

Ceny targowe w mieście POZNANIU.	Dnia 15. Czerwca 1849. r.	
	od Tal., sgr., fen.	do Tal., sgr., fen.
Pszonicy szefel	2 6 8	2 15 7
Zyta	— 26 8	1 3 4
Jęczmienia dt.	— 20 —	— 26 8
Owsa	— 17 9	— 20 —
Tatarki dt.	— 26 8	1 1 1
Grochu	— 28 11	1 3 4
Ziemniaków dt.	— 10 8	— 12 5
Siana eetnar	— 17 6	— 20 —
Słomy kopa	4 —	4 10 —
Masła garniec	1 7 6	1 12 6
Spiritusu beczka 120 kw. 80% Trall. 14—14½ Tal.		